

Grundlinemonitering for Gammellung, Faxe Kommune

Projektområde 6
Rigkilde-LIFE
LIFE 14/NAT/DK/000606
D1 aktion
2020.

Grundlinemonitering for Gammellung. Faxe Kommune

Projektområde 6. Riggilde-LIFE. LIFE 14/NAT/DK/000606, D1 aktion, 2020

Udarbejdet for Faxe Kommune af AGLAJA 2020.

Feltarbejde: Orla Bjørneskov

Afrapportering: Orla Bjørneskov og Eigil Plöger

AGLAJA

v. Eigil Plöger
Damvej 16,
4652 Hårlev
www.aglaja.dk

Faxe Kommune

Natur & Miljø - Natur & Miljø
Frederiksgade 9
4690 Haslev

Ansvarsfraskrivelse

Indeværende materiale er udarbejdet som led i LIFE projektet LIFE14 NAT/DK/000606 som støttes økonomisk af EU Kommissionen. I henhold til artikel II.7.2 i General Conditions kan de holdninger og den viden, der kommer til udtryk i materialet, under ingen omstændigheder blive betragtet som EU Kommissionens officielle holdning og EU Kommissionen er ikke ansvarlig for den videre brug af oplysningerne i materialet.

Indhold

Metode	4
De udlagte stationer	4
Prøvefelternes placering	5
Feltarbejde 2020.....	5
Resultater	5
Station 6-1. Vestligste station.....	5
Station 6-2. Centrale station.....	6
Station 6-3. Østlige station	7
Referencer	8
Kortbilag 1	9

Metode

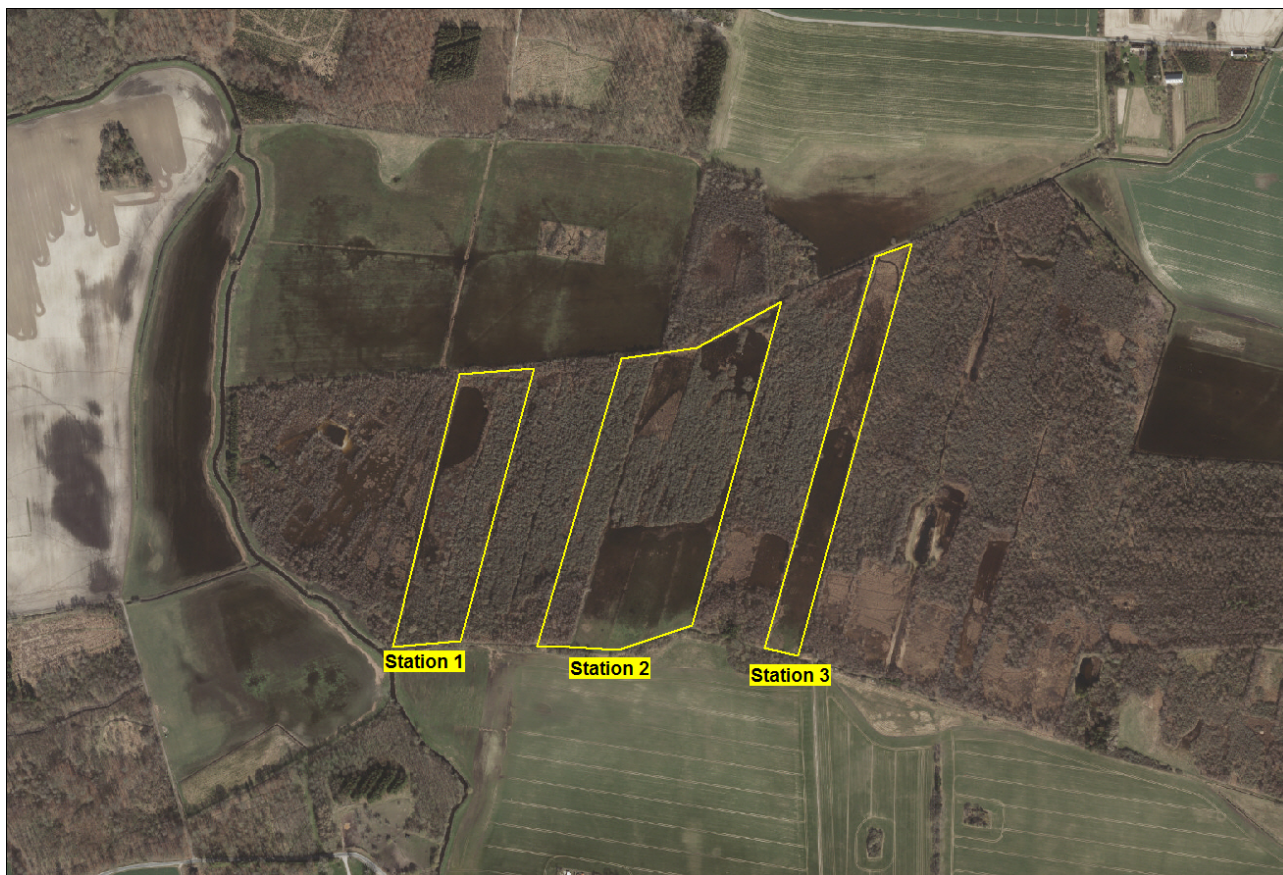
Der er i 2020 foretaget opfølgende terrestrisk naturtypeovervågning på tre tidligere udlagte stationer i den vestlige del af moseområdet ved Gammellung i Faxe Kommune.

Overvågningen blev forsøgt gennemført i 2017, men blev dengang kun delvist gennemført pga. oversvømmelse i mosen. Indtil sommeren 2020 har der efterfølgende været tvivl om, hvilke arealer, der kom til at indgå i LIFE-projektet og dermed relevante at overvåge.

De udlagte stationer

Stationerne blev udlagt i 2017 med udgangspunkt i luftfotos. Den nærmere afgrænsning skete på grundlag af kendskab til lokaliteterne samt forudgående DEVANO-kortlægning. De tre stationer er enten områder med forekomst af habitatnaturtyper (6410-tidvis våd eng, 7210-avneknippemose eller 7230-rigkær) - eller hvor det vurderedes, at der er potentiale for udvikling af disse typer ved naturpleje i form af afgræsning og evt. forudgående rydning af vedplanter.

Stationsudpegningen tog samtidigt hensyn til muligheden for aktioner i LIFE-projektet og fremgår af Kort 1. Afgrænsningen er bibeholdt.

Kort 1: De tre udlagte stationer i Gammellung.

Stationerne er benævnt som:

- station 6-1, vestligste station. Areal 4,5 ha
- station 6-2: midterste station. Areal 11 ha.
- station 6-3: østligste station. Areal 3,2 ha.

Prøvefelternes placering

Stationerne blev givet en buffer på minus 5 meter, således at ingen prøvefelter ligger på stationsgrænsen eller indenfor de yderste 5 meter af stationen. Indenfor stationsbufferen blev der med grid-generator i MapInfo stratificeret tilfældigt udlagt 20 prøvefelter i UTM-zone 32 gridnet, således at prøvefelterne ligger med koordinater med meter-tal i hele 10'ere.

Feltarbejde 2020

På hver af de tre stationer blev de ti felter med laveste løbenumre overvåget indenfor dagene 11. til 14. september 2020. Det vil sige:

- station 6-1: blev overvåget den 11. september 2020,
- station 6-2 og station 6-3: blev overvåget den 14. september 2020,

Overvågningen blev udført, som beskrevet i den gældende tekniske anvisning for "Overvågning af terrestriske naturtyper", TA N01. Der blev ikke udtaget jord-, vand- eller løvprøver. Supplerende til overvågningen udfyldes forsiden af et DEVANO-skema (kortlægningsskema, TA N03), der beskriver de strukturelle forhold på hele stationen.

Resultater

Station 6-1. Vestligste station

Stationen, der er 4,5 ha, udgøres af en overvejende lysåben vestlig halvdel, der er kortlagt som en 50-50 mosaik af 6410-tidvis våd eng og 7210-avneknippemose. I praksis er de fremherskende typer her 7210-avneknippemose samt, i nogen grad, 7230-rigkær; den sydvestligste del er forholdsvis stærkt tilgroet med pilekrat. Den østlige del af stationen udgøres af overvejende semi-lysåbent ældre krat af Vorte-Birk, Grå-Pil, Femhannet Pil, Grå-El og Rød-El, stedvist med indslag af Hvidtjørn.

I hvert fald den vestlige, lysåbne del af stationen har været afskrabet for tørv, og jordbunden er her meget kalkrig, hvilket betinger forekomsten af habitatnaturtyperne. Den østlige del rummer under de eksisterende hydrologiske betingelser først og fremmest potentiale for 7230 og eventuelt 7210; der blev ikke konstateret tegn på periodisk udtørring af jordbunden indenfor området og dermed eventuelt udvikling af typen 6410. På grund af tilgroning må nogle af de eksisterende partier med forekomst af 7230-rigkær vurderes at være under forsvinden; det gælder

i det mindste indenfor stationens nordvestligste og sydvestligste dele. Det kan bemærkes, at jordbunden indenfor de ikke stærkt krattilgroede dele mod øst mange steder er markant optrampet af krondyr (væsentlige procentdele af arealet).

Oversvømmelse og længere tid med vanddækning er normalt i denne del af mosen og kan tillige forekomme om sommeren. For de forekommende habitatnaturtyper udgør vanddækningen ikke et problem, så længe der er tale om regnvand og grundvand - og ikke oversvømmende åvand fra nærliggende Suså eller afvandingsgrøft i nord.

Prøvefelternes placering ses i kortbilaget

Det skal bemærkes, at stationen indgår i statens kontrolovervågning (NOVANA), og at der ligger 5 overvågningspunkter i den vestlige del af stationen.

Station 6-2. Centrale station

Stationen, der udgør ca. 11 ha, henligger som overvejende vedplantetilgroet men nu med et stort, helt lysåbent hjørne mod sydøst. Længst mod nord findes desuden lysåbne delafsnit, se kortbilaget.

Et lille område på stationen, omkring det sydvestligste hjørne, er kortlagt som 91D0-skovbevokset tørvemose; felt 4 er beliggende her. Umiddelbart nordøst for dette område, det vil sige indenfor en sydlig, centralt beliggende del af stationen, er et parti kortlagt som 7230-rigkær. Indenfor dette, sidstnævnte parti er felterne 3, 5 og 10 beliggende.

De lysåbne partier i den centrale nordlige og nordøstlige del af stationen domineres af Tagrør og er overvejende stærkt våde. Potentialet for udvikling af 7230-rigkær må vurderes at være ret svagt her.

Den vedplantetilgroede del udgøres overvejende af pilekrat med Grå-Pil, Femhannet Pil og spredte Rød-El. Potentialet for eksempelvis 7230-rigkær vurderes generelt at være svagt, men dog til stede og nok væsentligt bl.a. omkring felt 2 (nær et slået gangspor).

Det store, lysåbne afsnit mod sydøst kan groft inddeles i en vestlig trediedel (hvoraf hovedparten, omtalt ovenfor, i forbindelse med NOVANA-programmet er kortlagt som 7230) og en større, østlig del, som adskiller sig ved en anden vegetation og en tilsyneladende lidt større fugtighed i jordbunden. Ved overvågningen i september 2020 blev felterne i den vestlige del (3, 5 og 10) vurderet som enten 6410 eller i det mindste som tilhørende hovedtypen "eng", 6400 - og altså ikke 7230-rigkær. Flere steder er der dog tale om en overgangstype mod 7230. Den udviklede vegetation i dette afsnit er i alle tilfælde forholdsvis artsrig og af betydelig naturmæssig værdi.

Den lidt mere våde del længere mod øst (med felterne 7 og 8) er især stærkt domineret af Krybhvene. Det må vurderes, at muligheden for udvikling af en habitatnaturtype som 7230-rigkær her er noget ringe.

Station 6-3. Østlige station

Stationen er en lysåben natureng i hele sin udstrækning (3,2 ha). Placeringen af de overvågede felter, 1-10, fremgår af kortbilaget.

Ingen dele af denne station er kortlagt som tilhørende en habitatnaturtype.

Stationen henligger i 2020 fortsat uden drift, men arealet er i nyere tid set hestegræsset. Råvildt og kronvildt afgræsser i dag området ekstensivt og sporadisk. Vegetationen er næsten overalt tæt og med en højde, generelt varierende fra cirka 40 - 70 cm. Arealet vurderes evt. at have været omlagt og dyrket som agerjord tilbage i tiden; især længst mod syd fremstår området stærkt kulturpåvirket.

Ved overvågningen blev felterne 3, 6, 9 og 10 bestemt som tilhørende typen 7230-rigkær. På grund af tilgroning er rigkærsvegetationen dog under gradvis forsvinden, især omkring felt 3 og 9. De nævnte felter er alle beliggende indenfor stationens sydlige trediedel.

Det må vurderes, at der ved passende pleje er mulighed for en væsentlig forbedring af naturtilstanden indenfor de eksisterende partier med rigkær. Desuden vurderes, at der ved pleje er potentiale for udvikling af typen 7230 flere andre steder på stationen, bl.a. i centralt beliggende dele nær felt 4 og 8 og i et strøg lidt syd for felt 3, 6 og 10. Indenfor visse andre dele, især hvor jordbunden er stærkt våd og næringsrig, er potentialet formodentlig ringe.

Jordbunden på stationen fremtræder ikke stærkt kalkrig, og det må antages, at der under de eksisterende fugtighedsforhold hverken er potentiale for udvikling af typen 6410-tidvis våd eng eller 7210-avneknippemose.

Den mest velegnede plejemetode vurderes at være kreaturgræsning. Det er fortsat vurderingen, at en sådan afgræsning over en kort årrække vil begunstige udviklingen mod 7230-rigkær (formen overgangsrigkær).

Referencer

AGLAJA 2017: Grundlinemonitering for Gammellung. Faxe Kommune. Rapport udarbejdet for Faxe Kommune af AGLAJA

DCE 2019: Overvågning af terrestriske naturtyper. Teknisk Anvisning. N01, ver. 4.

Kortbilag 1

